

R. 2°. *N. min.* Si enim per nocumentum intelligatur, ut solet, pœna duntaxat peccati, non vero ipsum peccatum, aperte contradicit CONC. ARAUS. II. Can. 2.

ARTICULUS III.

IN QUONAM FORMALITER CONSISTAT PECCATUM ORIGINALE?

102. *Nota.* Peccatum originale passim a Theologis dividitur in originale originans et originale originatum. *Originans* actuale est illa actio Adami peccaminosa physice in paradiso posita : habituale est eadem actio moraliter perseverans in ordine ad reatum culpæ. *Originatum* actuale est illud peccatum in instanti conceptionis seu infusionis animæ actualiter contractum a posteris : habituale est idem in sequentibus instantibus perseverans moraliter. Ubi præterea advertendum, non ob stare, quod peccatum *originatum* dicatur effectus aliquis peccati personalis Adami; quamvis enim illud ut moraliter nostrum includatur ab originali originato, tamen hoc illius effectus dici potest ex eo, quod actio personalis Adami sit ratio et causa actionis malæ, quæ moraliter est posterorum; quatenus, si Adam non peccasset, neque posteris eodem peccato peccassent. De originante satis dictum; nunc de originato dicendum.

103. *Dico.* Peccatum originale est ipsum Adæ peccatum physice præteritum, prout a posteris in illo moraliter commissum, et moraliter perseverans in reatu seu debito sustinendi odium inimicitiae divinæ.

Pars 1^a. prob. Ex art. priore. *Conf.* Peccatum originale habet *veram et propriam rationem peccati*, ut expresse supponit TRID. Sess. 5. num. 5., et est ita commune, ut tamen sit *unicuique proprium*; ut idem Conc. loc. c. num. 3. asserit : sed neutrum dici potest, nisi originale dicatur peccatum Adæ physice præteritum, prout a posteris in illo moraliter commissum; ergo.

Pars 2^a. prob. Ex dictis n. 66. de peccato habituali mortali, cujus species aliqua est originale. *Conf.* In illo moraliter perseverat peccatum originale, quod per Christi gratiam in baptismo collatam remittitur. Sed hoc est reatus, et quidem culpæ, seu debitum sustinendi odium, ut patet ex TRIDENT. I. c. *Si quis per J. C. D. N. gratiam, quæ in Baptismate confertur, reatum originalis peccati remitti negat; aut etiam asserit non tolli totum id, quod veram et propriam peccati rationem habet... anathema sit.*

104. *Obj. I.* Peccatum originale non est mera imputatio extrinseca inobedientiæ Adami : sed in nostra sententia nihil aliud foret, cum esset tantum moraliter commissum, et in æstimatione Dei extrinseca et hominum consisteret; ergo. *Conf. 1.* Actus peccaminosus ab Adamo elicitus est ejus posteris extrinsecus : peccatum originale est posteris intrinsecum, quia, ex TRID. unicuique proprium; ergo. *Conf. 2.* Peccatum Adami est quid præteritum : originale est aliquid posteris natis præsens; ergo originale nequit esse peccatum Adæ. *Conf. 3.* Peccatum fuit Adæ remissum, neque moraliter amplius perseverat; ergo.

R. *N. m. Rationis 2^{am}. part. D.* consistit in extrinseca Dei et hominum æstimatione subjective *N.* terminative solum vel objective *C.* subjective consistit in peccato moraliter proprio et condignitate morali ad sustinendum odium, posteris moraliter intrinseca.

Ad Conf. 1^{am}. D. M. Est physice et entitative extrinsecus posteris *C.* moraliter et imputative aut interpretative *N.* Cum propter transfusionem moralem voluntatum peccatum Adami fuerit etiam a posteris moraliter commissum, et per reatum culpæ contrahatur ab illis ad proprium suppositum, recte etiam posteris moraliter intrinsecum dicitur.

Ad Conf. 2^{am}. D. M. Peccatum Adæ est quid physice præteritum *C.* moraliter præteritum *subd.* respectu ipsius Adami, cui scilicet est remissum *C.* respectu posterorum, quibus si per baptismum necdum remissum est, adhuc moraliter perseverat *N.* Ex quo patet responsio.

Ad Conf. 3^{am}. Quia Adamo per penitentiam fuit remissum peccatum, quatenus fuit illi personale, non autem quatenus fuit peccatum originale per ipsum a posteris commissum.

Inst. Ad reatum pœnæ requiritur culpa *absoluta*, et non tantum conditionate prævisa; ut certum est contra *Semipelagianos* : Ergo etiam ad reatum culpæ requiritur consensus absolutus. Atqui posteris in peccatum Adami nunquam consenserunt absolute; ergo. *Conf.* Nihil est culpa propria, nisi quod est voluntarium voluntate propria : atqui nec pactum cum Adamo, nec peccatum Adami fuit posteris voluntarium voluntate propria; ergo.

R. *D. min. subs.* Posteris nunquam in peccatum Adæ absolute consenserunt consensu physico et immediato *C.* consensu morali et mediato capitis *N.* Ad culpam *personalem* requiritur quidem consensus physicus et personalis, ad *originalem* autem moralem et imputativum sufficit; hic vero fuit in posteris absolutus, quia posterorum voluntates in Adamum absolute translate sunt, et hic absolute non suo tantum, sed et posterorum suorum nomine consensit.

Ad Conf. D. M. Nihil est culpa propria personalis, nisi etc. *C.* nihil est culpa propria originalis *subd.* nisi sit voluntarium voluntate physice propria *N.* voluntate moraliter propria *C.* Responsio liquet ex hæcenus dictis.

105. *Obj. II.* Meritum Adami non fuisset moraliter nobis proprium, sicut nec ejus penitentia nobis fuit moraliter propria; ergo nec ejus peccatum est nobis proprium. *Conf.* Christus supplevit id quod præstitisset Adam, si loco peccati bene egisset : sed meritum Christi non est nobis proprium; ergo nec fuisset meritum Adæ.

R. *N. A. et paritatem.* Ratio habetur ex libera dispositione Dei, pactum de primo, non autem de altero facientis, quæ nobis ex Scriptura et Patribus constat.

Ad Conf. D. M. Christus eodem modo supplevit id, quod præstitisset Adam etc. *N.* diverso modo *C.* Alio nempe modo Christus fuit caput morale generis humani, quam Adamus. Licet enim is pro omnibus nobis satisfactionem præstiterit, hæc tamen satisfactio non est in *actu secundo* nostra moraliter, nisi applicetur nobis per voluntariam regenerationem in baptismo, aut Sacramenta alia vel actus; unde constat, voluntates nostras non fuisse moraliter transfusas in voluntatem Christi, ut in voluntatem Adami. Hujus

autem *ratio* fuit, tum quia non decebat, voluntates nostras jam infectas peccato moraliter uniri cum sanctissima Christi voluntate: tum quia conveniebat, homines adultos participes fieri meritorum et satisfactionum Christi per liberam et propriam cooperationem.

Inst. Si meritum Adæ fuisset nostrum, et meritum Christi non sit nostrum, meritum illius fuisset majoris efficaciam, quam meritum Christi: sed hoc dici nequit; ergo.

R. N. seq. M. Non enim sequitur futurum fuisse meritum Adami majoris efficaciam *de se et in actu primo*, sed tantum fore, ut pertinuisset actu ad plures, quam nunc ipso facto prosit meritum Christi, non quidem ex defectu ipsius meriti, utpote infiniti et superabundantis, sed ex defectu creaturarum sibi illud applicare negligentium.

CAPUT III.

DE PROPAGATIONE PECCATI ORIGINALIS.

Duo hic exponenda suscipimus, modum scilicet, quo peccatum originale traducatur, et subjectum, in quod propagetur. Primum adeo difficile visum est S. AUGUSTINO, ut L. 5. contra Julian. c. 4. n. 17. scriberet: *Quid autem sit verum, libentius disco quam dico; ne docere audeam quod nescio*: Alterum GREGORIO XV. P. M. adeo obscurum apparuit, ut Philippo III. Hispaniarum Regi Ecclesiam definitionem urgenti responderit, æternam Sapientiam nondum tanti mysterii penetrabilia patefecisse. Cum tamen neutrum prohiberit, quominus S. Doctor de modo *traductionis* responderet, et Ecclesia satis apertam de immaculata beatissimæ Virginis conceptione sententiam ediceret; nec temeritatis etiam notam incurrere timemus, si, quæ nobis est opinio communiori consentanea, aperuerimus.

ARTICULUS I.

QUOMODO TRADUCATUR PECCATUM ORIGINALE AD ADÆ POSTEROS?

106. *Nota I.* S. Aug. duos modos explicandi corruptionem animæ ex peccato originali, et istius peccati propagationem exponit. Primus erat *ex traduce* seu ex propagatione, ita ut, sicut caro nascentium ex carne patrum, sic animæ ex animabus procreentur, et incorporeum animæ semen sua quadam et invisibili via seorsim ex patre currat in matrem, cum in femina fit conceptus, ut S. Aug. ep. 157. (al. 190.), S. EUCHER. in c. 3. Genes. loquuntur. Alter erat ad eorum sententiam nunc ubique prævalentem, qui dicunt animas quotidie *a Deo creari*, et in corpora, cum satis formata sunt, infundi. Sicut enim si flos foetido loco inseratur, quantumvis natura sua pulcher et elegans, vitium quoddam inde labemque trahit, et sicut si anima corpori vulnerato conjungeretur, mox doleret: ita cum anima infunditur

corpori, in quo germen quoddam est peccati, quia ab Adamo fuit propagatum, et fit pars hominis ex Adamo progeniti, in quo, ut in capite continebamur, peccato inficitur.

107. *Nota II.* Dubium usque ad mortem suam fuisse S. AUGUSTINUM de origine animarum liquet ex variis ejus libris. Eundem magis propendisse in eam opinionem, quæ animas *ex traduce* sentit provenire, satis colligitur ex L. 1. de Anima c. 13. et L. 4. c. 11. Item ep. 157. (al. 190.) ac L. 10. de Genes. ad litt. Atque hæc sentiendi ratio non tantum tempore S. AUGUSTINI fuit inter *occidentales* communis, sed et seculo sexto, septimo, nono, duodecimo, quin et posterioribus habuit magni nominis sectatores: opposita tamen sententia sicut olim inter *orientales* perpetuo viguit, sic jam pene ubique a quinque seculis in Ecclesia Catholica est recepta; unde nec primus explicandi modus hic afferri potest, nec debet.

108. *Nota III.* Jansenius rejecto omni pacto tanquam commentitio et ante tempora Scholasticorum omni antiquitati incognito bina docet: 1um. Peccatum originale ex natura rei propagari in posteros, non secus, ac subinde cæcitas, podagra, aliaque id genus parentum vitia tum affectuum, tum corporum, transfunduntur in liberis: 2um. Causam hujus transfusionis unicam eamque physicam et necessariam, esse libidinem parentum seu concupiscentiam in usu conjugii; atque id AUGUSTINUM docuisse tanquam doctrinam Catholicam, quæ si vera non sit, vanam, falsam et fallacem esse ejus de Pelagianis victoriam. Verum, ut nuper de concupiscentia vidimus, sic et hic veriores suæ explicationis auctores Jansenius habet Lutherum in Psal. 51. ad illa verba: *Ecce in iniquitatibus conceptus sum*; et Calvinum L. 2. Inst. c. 1. §. 7.

109. *Dico I.* Libido, quacum parentes generant, non est causa per se et necessaria peccati originalis in parvulis.

Prob. Si libido foret causa ejusmodi, ergo ubi ea esset, ibi foret peccatum originale; ubi vero ea non esset, ibi nec peccatum foret: atqui falsum est utrumque consequens: 1um. quidem; quia, ut ait TRM. Sess. 6. c. 3. *Nisi ex semine Adæ propagati nascerentur, non nascerentur injusti*: sed licet ex Adæ semine non nascerentur, non tamen nascerentur *sine libidine* et concupiscentia, utpote quæ ex naturali hominis temperamento exurgit, et in statu etiam puræ naturæ fuisset. 2um. Etiam; quia si parentes quoque carerent *libidine* in generando, nati tamen ex iis contraherent peccatum originis, cum ab Adamo descenderent, *in quo omnes peccaverunt*, nec singulari privilegio intelligerentur exempti.

Conf. Talis libido non potest per se causare effectum alium nisi materialem, non vero spiritualem in anima, aut moralem. Item libido illa conjugum de se non est mala, quia alias malæ etiam essent nuptiæ. Denique si libido esset causa peccati originalis, plus ille contraheret peccati, qui majore libidinis ardore conciperetur; cum causa necessario et naturaliter agens majorem in apto subjecto effectum producat: falsum autem est consequens, quia originale peccatum est in omnibus æquale.